

Zima, 2024r..

WANDA I BANDA

GAZETKA SZKOLNA

Świat pod lupą

Wiersze i opowiadania

Ciekawostki

W NUMERZE:

PRZYGOTOWANIA DO ZIMY

TŁUSTY CZWARTEK

CHOTOFLESZ

CIEKAWY PRZEPISY

Serdecznie zapraszamy wszystkich do współpracy z naszą Gazetką Szkolną "Wanda Banda". Postaramy się o to, by każdy z Was znalazł tu coś dla siebie. Jeżeli potrafisz pisać, rysować lub posługiwać się komputerem, masz ciekawe pomysły i chcesz się nimi podzielić - czekamy i zapraszamy do pisania tekstów oraz redagowania naszej gazetki. Wszelkie informacje uzyskasz od pani Alicji Feret, Dominiki Antoniak, Ewy Wiertelnik- Zwolińskiej i Doroty Gawron

Szkoła Podstawowa im. Wandy Chotomskiej w Kiełczowie

CHOTO-FLESZ

NEWS

PRZEGLĄD WAŻNIEJSZYCH
WYDARZEŃ W SZKOLE

LUTY

ZAWODY SPORTOWE

Drużyna chłopców zajęła 3 miejsce w Gminnym Turnieju Koszykówki w kategorii Igrzysk Dzieci chłopców! GRATULUJEMY

Drużyna dziewcząt w Igrzyskach Młodości Dzieci w koszykówkę zajęła drugie miejsce! GRATULUJEMY

MISTRZOSTWA GMINY W SIATKÓWCE

22 lutego odbyły się gminne mistrzostwa w siatkówce. W zawodach brały udział następujące szkoły: ZSP Długotęka, ZSP Mirków, SP Kietczów, SP Siedlec, SP Szczodre oraz SP Wilczyce. W kategorii dziewcząt zwyciężyła SP z Długotęki, nasza drużyna zajęła 3 miejsce, a najlepszą zawodniczką turnieju wybrano Lenę Rajcę (ZSP Długotęka). Wśród chłopców najlepsza okazała się drużyna naszej szkoły, a tytuł MVP turnieju trafił do Bruna Ziółkowskiego (SP Kietczów)

ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII

Ponad 300 uczniów w trakcie 15 warsztatów miało okazję własnoręcznie skonstruować i przetestować różne źródła energii, a także odkryć powiązania pomiędzy spalaniem paliw kopalnych a zmianami klimatu.

ŚWIAT POD LUPĄ

ZIMA W RÓŻNYCH KRAJACH

Nikola Piszko 8c

ZIMA KTÓRĄ MY PRZYJĘLIŚMY W POLSCE CHARAKTERYZUJE SIĘ OPADAMI ŚNIEGU, ZIMNĄ POGODĄ, JARMARKAMI ŚWIĄTECZNYMI, WYJAZDAMI NA NARTY ORAZ JEŹDZENIEM NA SANKACH! JEDNAK CZY TAK WYGLĄDA ZIMA NA CAŁYM ŚWIECIE? I JAKIE MOGĄ BYĆ TRADYCJE ŚWIĄTECZNE W INNYCH PAŃSTWACH? PRZECZYTAJCIE SAMI!

BRAZYLIA

Pierwszym krajem, o którym chciałam wspomnieć jest Brazylia, kraj ten jest położony w Ameryce Południowej, czyli bardzo daleko od Europy. Pierwszą dość dziwną informacją dla Europejczyków może być fakt, że Święta Bożego Narodzenia w tym kraju przypadają w letnie wakacje, przez co Brytyjczycy dekorują domy ze związonym motywem plażowym. Kolacja wigilijna ma również inne dania niż w Polsce, na stole często pojawia się specjalna potrawa zwana "Peru de Natal" (czyli indyk bożonarodzeniowy), który jest podawany z tradycyjnymi dodatkami, jak ryż, sałatki oraz bakalie.

JAPONIA

Drugim krajem jest położony w wschodniej części Azji, jest nim Japonia! W Japonii święta są zaskakująco ciekawe, ale najpierw zacznijmy od tego że Boże Narodzenie jest bardziej komercyjne niż religijne, bo chrześcijaństwo nie jest głównym wyznaniem w kraju. Najbardziej zaskakującym faktem jest to, że w Japonii popularne jest obchodzenie Bożego Narodzenia w restauracjach KFC. To stało się popularne w latach 70., przez pewną kampanię reklamową, ludzie zaczęli uważać KFC za symbol świąt Bożego Narodzenia. Restauracje KFC są w tym okresie bardzo zatłoczone, a zalecenie dotyczące zamówień jest wydawane z wielkim wyprzedzeniem. Dodatkowo zamiast jarmarków bożonarodzeniowych jest o wiele więcej ozdobionych iluminacjami ulic, które tworzą magiczną atmosferę!

EGIPT

Trzeci kraj jest położony w Afryce, jest nim Egipt, w kraju, gdzie dominującą religią jest islam, Boże Narodzenie jest głównie obchodzone przez chrześcijan, którzy stanowią mniejszość religijną. Potrawy, które można znaleźć na stole to fasola pieczona w piecu, karkówka wieprzowa, ryby i inne tradycyjne egipskie dania, również słodkości, takie jak: baklava czy kleicha. Jednak tak samo jak w Polsce, Egipcjanie chodzą na msze, kolędują oraz dekorują domy świątecznymi ozdobami!

ŚWIAT POD LUPĄ

ZIMA W RÓŻNYCH KRAJACH

Nikola Piszko 8c

ZIMA KTÓRĄ MY PRZYJĘLIŚMY W POLSCE CHARAKTERYZUJE SIĘ OPADAMI ŚNIEGU, ZIMNĄ POGODĄ, JARMARKAMI ŚWIĄTECZNYMI, WYJAZDAMI NA NARTY ORAZ JEŹDZENIEM NA SANKACH! JEDNAK CZY TAK WYGLĄDA ZIMA NA CAŁYM ŚWIECIE? I JAKIE MOGĄ BYĆ TRADYCJE ŚWIĄTECZNE W INNYCH PAŃSTWACH? PRZECZYTAJCIE SAMI!

STANY ZJEDNOCZONE

Jako czwarty kraj wybrałam Stany Zjednoczone, Amerykanie słyną z ozdabiania swoich domów w świąteczne girlandy i wianki na drzwiach, jednak najbardziej efektowne są figury świętego Mikołaja, reniferów czy aniołków przed ich domami, ale i również na ich dachach! Na ich stołach można zobaczyć pieczonego indyka czy kurczaka, ziemniaki puree, zupę korzeniową oraz napój eggnog przygotowany z jajek, mleka, śmietany i cukru! Jednak trzeba pamiętać, że różni się to od Stanu. Często można zaobserwować grupy ludzi śpiewających na ulicach lub odwiedzających domy, parady świąteczne z zespołem muzyków, z udekorowanymi samochodami oraz samym Świętym Mikołajem!

ŚWIAT POD LUPĄ

ZALETY ZIMY

Łucj Kasprzyk 8a

·UROK ŚNIEGU

Zimowe opady śniegu tworzą piękne krajobrazy, nadając otoczeniu magicznego uroku. Białe, puszyste płatki sprawiają, że wszystko wydaje się spokojniejsze i piękniejsze, co sprawia, że zima jest wyjątkową porą roku dla wielu osób.

·SPORTY ZIMOWE

Narciarstwo, snowboarding i łyżwiarstwo stają się dostępne, zachęcając do aktywności na świeżym powietrzu. Zimowe sporty nie tylko dostarczają radości z ruchu, ale również pozwalają cieszyć się pięknem zimowego otoczenia.

·ŚWIĘTA

Zima to czas, gdy domy ozdabiane są kolorowymi światełkami, choinkami i świecami. Spotkania z bliskimi, wymiana prezentów oraz przygotowywanie pysznych potraw sprawiają, że okres przedświąteczny ma wyjątkową atmosferę.

·ZABAWY NA ŚNIEGU

Radość z jazdy na sankach, tworzenia bałwanów czy bitwy na śnieżki sprawia, że zimowe dni stają się pełne uśmiechu. To idealna okazja do zabawy zarówno dla dzieci, jak i dorosłych.

·SŁODKIE PRZYSMAKI

Zimą wielu z nas chętnie sięga po gorące napoje, takie jak kawa, herbata czy gorąca czekolada. To nie tylko sposób na rozgrzanie się, ale również na chwilę relaksu i przyjemności.

·DŁUŻSZE NOCE

Zima przynosi dłuższe noce, co stwarza okazję do odpoczynku i relaksu w zaciszu domowym. To doskonały czas na spokojne wieczory z książką czy filmem.

·WIECZORY PRZY KOMINKU

Zimowe wieczory przy kominku z kubkiem gorącej herbaty to niezwykle przytulny sposób na spędzanie czasu. Ciepło ognia i atmosfera domu tworzą doskonałe warunki do odpoczynku.

ŚWIAT POD LUPĄ

BOŻE NARODZENIE W BETLEJEM

Hanna Trzaska 8a

Święta Bożego Narodzenia odbywają się w Betlejem według określonego schematu. Już na początku grudnia, w centrum miasta, na placu Żłóbka, ustawia się wysoką na 25 metrów choinkę i wówczas odbywa się uroczysty akt zapalenia świateł. W pobliżu choinki montowana jest estrada, na której koncertują zaproszeni przez burmistrza miasta artyści. Nierzadko są to prawdziwe gwiazdy estrady. Najważniejsze występy to te w dniu wigilii. Pod choinką ustawia się grootę z figurami świętej Rodziny i pasterzy. Miasto z każdym dniem przybiera coraz bardziej świąteczny wygląd. Przybywa kolorowych świateł i dekoracji. Świątowanie rozpoczyna uroczysty ingres łacińskiego patriarchy Jerozolimy, który podejmowany jest przez burmistrza miasta. Potem patriarcha spotyka się z miejscowymi wspólnotami chrześcijańskimi. Po południu przewodniczy uroczystym nieszporom w kościele św. Katarzyny, po których wraz z wiernymi uczestniczy w procesji po placu Żłóbka. Wierni niosą „grotoszopki”, bo przecież w takiej narodził się Jezus. Trochę to kłóci się z polskimi kolędami, według których anioł wzywał pasterzy do szopy, a stajenka była licha, chociaż pełna niebieskiej chwały. Ale takie dostosowanie do naszych realiów polskich kolęd, w niczym nie umniejsza ich czułości i piękna. Wieczorem palestyńscy chrześcijanie i ich goście zasiadają do świątecznej kolacji. Nie mają jednak zwyczaju wieczerzy bez mięsa i nie mają tradycji dzielenia się opłatkiem.

Pasterka odprawiana jest o północy w kościele św. Katarzyny. Przewodniczy jej patriarcha łaciński w asyście wielu księży. Biorą w niej udział wierni przybyli z całego świata. Uczestniczą w niej też politycy – prezydent Autonomii Palestyńskiej, władze miasta, przedstawiciele władz Etiopii i Jordanii, generalni konsulowie wielu ambasad. Cała liturgia pasterki odprawiana jest w języku łacińskim i jest wspomnieniem tajemnicy Bożego Narodzenia. Na koniec nabożeństwa Patriarcha niesie w procesji figurę Dzieciątka Jezus do Świętej Groty i kładzie ją najpierw na gwieździe narodzenia, a potem do żłóbka, gdzie pozostanie do Trzech Króli. W tym dniu obchody Bożego Narodzenia rozpoczną kościoły prawosławne. Jeszcze później, bo 18 stycznia świętować będzie kościół ormiański. Tak więc w Betlejem mamy trzy Boże Narodzenia. Niektórzy twierdzą nawet, że w Betlejem Boże Narodzenie trwa cały rok, bo cały rok rozbrzmiewają tu bożonarodzeniowe kolędy.

ŚWIAT POD LUPĄ

TŁUSTY CZWARTEK

Łukasz Ogórek 8a

KIEDY WYPADA?

Tłusty Czwartek to jedno z najbardziej wyczekiwanych świąt w Polsce, obchodzone 52 dni przed Wielkanocą. W roku 2024 przypada na 8 lutego. Warto zaznaczyć, że Tłusty Czwartek nie należy do ostatek, a stanowi raczej barwny prolog do karnawałowej hucznej zabawy.

Tradycja Tłustego Czwartku ma swoje korzenie w obrzędach ludowych i kalendarzu liturgicznym chrześcijańskim. Dawniej, przed Wielkim Postem, spożywano tłuste potrawy, aby zużyć zapasy tłuszczu przed okresem postu. Dziś jest to dzień, w którym radośnie delektujemy się pączkami i innymi smakołykami.

TRADYCJA

W INNYCH KRAJACH

W Niemczech, Tłusty Czwartek, zwany "Weiberfastnacht," to dzień, w którym panie przejmują kontrolę nad miastem, organizując parady i festyny. W Szwecji, "Fettisdagen" (Dzień Tłustego Wtorku), celebryje się jedząc "semmla" – bułeczki wypełnione kremem migdałowym i bitą śmietaną.

W Stanach Zjednoczonych, zwłaszcza w Nowym Orleanie, Tłusty Czwartek to synonim kolorowych parad i festiwali Mardi Gras. Pod tą samą nazwą tradycję Tłustego Czwartku we Francji, gdzie również jest kolorowo i tanecznie. Natomiast w Hiszpanii, "Jueves Lardero" to dzień, w którym społeczności zbierają się, by delektować się tradycyjnymi potrawami przed okresem Wielkiego Postu.

ŚWIAT POD LUPĄ

TŁUSTY CZWARTEK

Łukasz Ogórek 8a

CIEKAWOSTKI

Tłusty Czwartek skrywa wiele ciekawostek i zwyczajów. W Polsce popularne jest wrzucanie pączka na komin, wierząc, że przyniesie to powodzenie w gospodarstwie. W wielu regionach Polski organizuje się karnawałowe festyny, a ludzie biorą udział w konkursach na najlepszy pączek czy faworek.

Choć pączki są nieodłącznym elementem Tłustego Czwartku, warto zastanowić się nad ilością kalorii, jakie dostarczają. Standardowy pączek ważący około 70 gramów dostarcza średnio 250-300 kalorii. Aby spalić tę ilość kalorii, potrzebujemy około 30-40 minut intensywnego treningu aerobowego, jak bieganie czy jazda na rowerze. Pamiętajmy więc, żeby cieszyć się smakiem z umiarem i jednocześnie pamiętać o aktywności fizycznej.

KALORIE

NA ZIMOWY WIECZÓR

Hanna Piekarska 5a

„Pasja Agaty”

Od pierwszego dnia w nowej szkole Agata czuła się nieswojo. Koleżanki i koledzy dawali jej odczuć, jak bardzo się od nich różni.

Agata urodziła się we Francji i mieszkała w niej aż do teraz. Rodzice też pochodzili z tego kraju, jedynie dziadkowie od strony mamy urodzili się w Polsce i na starość tam zamieszkali. Agata wraz z rodzicami musiała przyjechać tu na pogrzeb babci. Dziewczynka nie była zachwycona tym pomysłem, ale wiedziała, że to dla rodziców trudny moment. Różnił ją od klasy język i wygląd. Nie żeby brzydko wyglądała, wręcz przeciwnie wyglądała ładnie a nawet dziecinnie. Słyszała jak dziewczyny obgadują ją, że wygląda jak lalka Barbie. W języku polskim nie rozumiała o co chodzi z tym „ż”, „ć” i „ś”. Stwierdziła, że to najgłupszy język świata, lecz miała swoją tajemnicę. Otóż ćwiczyła piłkę nożną, można powiedzieć, że była w tym całkiem dobra.

Pewnego dnia na lekcji w – f nauczyciel ogłosił, że w tym roku organizowane są zawody międzyszkolne w piłce nożnej i żeby dobrać drużynę. Na przerwach ciągle było słychać rozmowy na ten temat. Agata bardzo chciała zagrać, ale wiedziała, że to niemożliwe. Podczas matematyki była przygaszona... Po lekcji pani poprosiła ją, aby została chwilę po dzwonku.

- Co się stało Agato? – zapytała wychowawczyni. Dziewczynka wyjawiała pani swoje zmartwienie. Teraz miała trochę lepszy humor. Na godzinie wychowawczej pani załatwiła jej miejsce w drużynie tyle tylko, że chłopcy byli przekonani, że przegrają. W końcu nadszedł ten dzień!! Drużyna w czarno-niebieskich barwach wyszła na boisko przywitana wielkimi brawami. Zaczęli mecz i już w pierwszych minutach drużyna przeciwna zdobyła gola. Czas mijał a oni mieli 0 na swoim koncie. Po pewnym czasie strzelili, ale był nadal remis. Aż zdarzyła się niesłychana akcja. Agata zaatakowała nieświadoma, że zostało 5 sekund do końca meczu. Pędziła, wiedziała, że to ten moment, nikt nie mógł odebrać jej piłki. I nagle GOOL!! Ryknęli kibice na trybunach zagłuszając gwizdek oznajmiający koniec meczu.

Uczniowie klasy 5b rzucili się w stronę Agaty z podziękowaniami. To jej zawdzięczali zwycięstwo.

KĄCIK PRZYRÓDNICZY

EKOLOGIA ZIMĄ

Kamila Dzikoń 5a

BYCIE EKO ZIMĄ NIE JEST ŁATWE, ALE ZDECYDOWANIE - MOŻLIWE. WARTO SIĘ ZASTANOWIĆ, CO ZROBIĆ ABY OCHRONIĆ ŚRODOWISKO RÓWNIEŻ ZIMĄ. MOŻNA PRÓBOWAĆ WYELIMINOWAĆ CZYNNIKI MAJĄCE ZŁY WPŁYW NA ŚRODOWISKO.

Produkcja energii elektrycznej w okresie zimowym jest na najwyższych obrotach - długie noce i krótkie dni powodują, że przez większość doby potrzebujemy doświetlenia pomieszczeń, a chociażby samo świąteczne oświetlenie włączone przez 24 godziny również zwiększa nasze rachunki za prąd. Tymczasem większość prądu cały czas pochodzi w Polsce z elektrowni opalanych węglem, co nie pozostaje obojętne w skutkach na jakość środowiska naturalnego. Co więc można zrobić, aby oszczędzać prąd a tym samym chronić planetę przed zanieczyszczeniami?

Warto pomyśleć o:

- fotowoltaice, jeśli mieszka się w domu jednorodzinnym. Dzięki panelom solarnym, które wykorzystują promieniowanie słoneczne do wytwarzania energii elektrycznej, można oświetlić wnętrza budynku, a przy tym zaoszczędzić prąd.
- warto zweryfikować energochłonność urządzeń elektrycznych w domu. Możemy sprawdzić, jakie ilości prądu pobierają poszczególne urządzenia. Zwrócić uwagę na klasę energetyczną - im jest ona niższa, tym lepiej. Przy zakupach sprzętu AGD, telewizorów itp. najlepiej wybierać te, na których jest oznaczenie: A+++.

Jeśli wciąż do ogrzania domu ktoś używa paliwa stałego, drewna lub węgla, powinien przeanalizować możliwość wymiany domowego ogrzewania na bardziej nowoczesne, ekologiczne rozwiązanie. Należą do nich nowe:

- kondensacyjne kotły gazowe
- pompy ciepła

Co ważne, stare piece można wymienić korzystając z wielu dostępnych programów dofinansowań, które oferowane są np. przez władze gmin. Nowoczesne piece spełniają obecnie odpowiednie wymogi tzw. klasy sprawności cieplnej. Są bardzo wydajne, a co najważniejsze, ograniczają do minimum emisję gazów i pyłów, które szkodzą naszemu zdrowiu i środowisku naturalnemu.

KĄCIK PRZYRÓDNICZY

EKOLOGIA ZIMĄ

Kamila Dzikoń 5a

Sól drogowa to wybawienie przed śliskimi chodnikami i jezdnią - niestety jest to związek chemiczny, którego użycie wiąże się również z szeregiem negatywnych konsekwencji. Sól drogowa szkodzi naszemu środowisku, zarówno roślinności, jak i zdrowiu zwierząt. Może to wpływać również na zwierzęta domowe, dlatego też dobrze jest po zimowym spacerze przemyć zwierzęciu łapy, aby zmyć szkodliwą sól z psich łapek.

Gdy sól przedostaje się do gleby, powstaje zjawisko suszy fizjologicznej, przez co korzenie roślin mają utrudnioną możliwość pobierania wody z gruntu i usychają.

Warto stosować więc piasek lub... zużyte fusy z kawy! To świetne rozwiązanie, pozwalające na ponowne wykorzystanie tego produktu. Warto dodać, że kawowe fusy należą do odpadów biodegradowalnych, a więc stosowanie ich na śliskiej nawierzchni jest nie tylko sposobem na tzw. zero waste, ale jest też w pełni ekologiczne.

FUSY Z KAWY

Jak widać, zimą także możesz Ty i Twoja rodzina stosować rozwiązania, które nie będą szkodziły zarówno naszemu zdrowiu, jak i środowisku naturalnemu. Warto sprawdzić, które z powyższych sposobów możesz wdrożyć u siebie. Dzięki tym kilku wskazówkom przyczynisz się do ochrony planety, ale także zmniejszą się koszty, bo Twoja rodzina będzie stosowała bardziej nowoczesne rozwiązania.

KĄCIK PRZYRÓDNICZY

PRZYGOTOWANIA DO ZIMY

Jan Tenerowicz 8a

GROMADZENIE ZAPASÓW

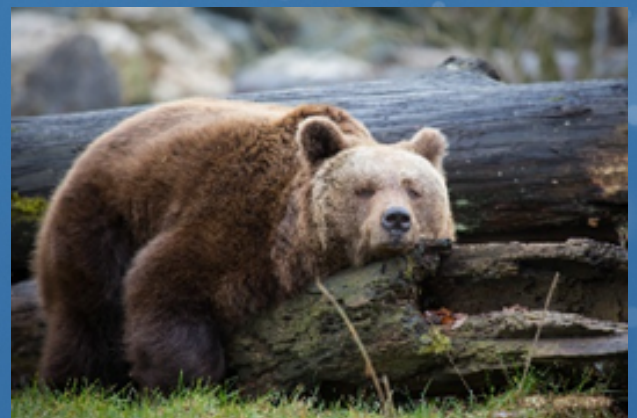
Niektóre zwierzęta pozostają aktywne w okresie zimowym. Oznacza to, że muszą utrzymywać stałą temperaturę ciała, a to wiąże się ze znacznym wydatkiem energetycznym. Właśnie z tego względu muszą zapewnić sobie łatwy dostęp do pożywienia. Rzecz w tym, że zimą występuje deficyt pokarmu. Aby zapobiec głodowi i śmierci, niektóre gatunki gromadzą zapasy we wcześniej przygotowanych spiżarniach. Do takich zwierząt należą m.in. wiewiórki, które jeszcze przed nastaniem mrozów zaczynają składować żołądzie i orzechy. W ten sposób zapewniają sobie stały dostęp do pokarmu.

SEN ZIMOWY

Inną strategią przetrwania zimy jest zapadanie w sen zimowy. Korzystają z niej niektóre ssaki (m.in. niedźwiedzie brunatne i borsuki), gady i płazy i większość bezkręgowców.

Zanim zwierzęta zasną na zimę, muszą zgromadzić odpowiednio duże rezerwy energetyczne w postaci tkanki tłuszczowej. Konieczne jest też znalezienie odpowiedniego schronienia.

Gdy zwierzęta zasypiają na zimę, ich organizm wyraźnie "zwalnia obroty". Temperatura ciała ulega obniżeniu względem wartości właściwej, oddech ulega spłyceniu, a akcja serca - spowolnieniu. Niektóre zwierzęta nie budzą się przez długi czas, inne przerywają "drzemkę" dość często, choćby po to by załatwić potrzeby fizjologiczne.

KĄCIK PRZYRÓDNICZY

PRZYGOTOWANIA DO ZIMY

Jan Tenerowicz 8a

HIBERNACJA

W tym przypadku, należy już mówić o poważnych zmianach fizjologicznych w obszarze funkcjonowania organizmu. Spowolnienie metabolizmu jest znaczące, podobnie jak pracy serca i oddechu, a temperatura ciała niektórych gatunków spada nawet do 2 stopni Celsjusza.

Zwierzęta hibernujące wybudzają się tylko sporadycznie, najczęściej po to, by uzupełnić zapas wody w ustroju lub zmienić schronienie. Wynika to z faktu, że przebudzenie ze stanu hibernacji wiąże się z ogromnym wydatkiem energetycznym. Zwierzęta hibernujące to m.in. gady, płazy, nietoperze, świstaki, popielice i chomiki europejskie.

DIAPAUZA

W tym stanie dochodzi do całkowitego zahamowania rozwoju i wzrostu organizmu. Taka strategia zimowania dotyczy przede wszystkim bezkręgowców, najczęściej owadów

INNE SPOSOBY

Należą do nich: zmiana diety na bardziej przystępną (ptaki), zmiana futra w celu kamuflażu (drapieżniki) i emigracja do ciepłych krajów (m.in. bocian biały, bocian czarny, jaskółka i słowik).

KĄCIK PRZYRÓDNICZY

PRZYGOTOWANIA DO ZIMY

Jan Tenerowicz 8a

CIEKAWOSTKI

- Zanim świstaki zapadną w sen zimowy, dokładnie zakrywają wejście do nory korzeniami i trawą.
- W trakcie snu zimowego, niedźwiedź brunatny traci nawet 1/3 masy ciała.
- Wbrew obiegowej opinii, niedźwiedzie nie zapadają w głęboki sen. Wynika to z faktu, że właśnie na zimę przypada okres rozrodu tych zwierząt.
- Jeż spędza zimę, śpiąc w stertach opadłych liści.
- Największymi zimowymi śpiochami okazują się niewielkie gryzonie. Popielice i smużki zapadają w stan odrętwienia już w październiku i pozostają w nim do maja.
- Jenoty nie śpią zbyt długo. Te drapieżne ssaki zapadają w sen zimowy w grudniu i budzą się już w lutym.
- Podczas zimowej emigracji, ptaki pokonują średnio od 2000 do 4000 km.

W stan zimowego letargu zapadają też niektóre bezkręgowce. Dotyczy to przede wszystkim owadów w stadium rozwojowym jaja, larwy lub poczwarki - w okresie zimowym dochodzi do zahamowania ich rozwoju

SZKOLNY KOCIOŁ

Korzenna herbata z wanilią i malinami

Filip Janaszek 5a

SKŁADNIKI:

- 1 laska wanilii
- 1500 g wody
- 3 goździki
- 1 laska cynamonu
- 50 g świeżych malin lub
50 g mrożonych
(wcześniej
rozrożonych)
- 6 torebek czarnej
herbaty
- 1 cytryna pokrojona w
plastry (obrana, bez
białych błonek)

PRZYGOTOWANIE:

1. Laskę wanilii przekroić wzdłuż, wyskubać ziarna, pusty strąk zachować.
2. Do garnka wlać wodę, włożyć np. sitko, tak, aby było zanurzone w wodzie, do sitka włożyć ziarna i rozciętą laskę wanilii, goździki, laskę cynamonu i maliny. Gotować na wolnym ogniu ok. 15 minut.
3. Ostrożnie usunąć zawartość z sitka, wyłożyć na talerzyk. Do pustego sitka włożyć torebki herbaty, parzyć ok. 3 minuty. Po upływie czasu usunąć woreczki z herbatą z sitka.
4. Do pustego sitka włożyć cytrynę, gotować na wolnym ogniu ok. 4 minuty, po czym wyjąć sitko.
5. Do naparu dodać miód, mieszając do jego rozpuszczenia.
6. Do szklanek włożyć strączek wanilii oraz maliny, zalać utworzonym naparem.